Cyfoeth Naturiol Cymru
Natural Resources Wales

Papur Bwrdd

17 Mai 2018

Teitl y Papur	**Adroddiad Cyllid Diwedd y Flwyddyn**
Cyfeirnod y Papur:	**Cyfoeth Naturiol Cymru B B 19.18**
Paratowyd y Papur gan:	Andrea Morgan, Rheolwr Cyllid Busnes Rob Bell, Pennaeth Cyllid
Cyflwynwyd y Papur gan:	Kevin Ingram, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol
Noddwyd y Papur gan:	**Kevin Ingram, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol**

Diben y Papur:	**Craffu a Chymeradwyo**
Argymhelliad:	**Craffu:** • Perfformiad ariannol ar gyfer 2017–18 **Cymeradwyo:** • Contract caffael (gwerth dros £5 miliwn) **Sylwer:** • Anfonwyd eitemau at Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo ers y cyfarfod Bwrdd diwethaf • Newidiadau i'r gyllideb agoriadol ar gyfer 2018–19 yn dilyn cadarnhau arian ychwanegol gan Lywodraeth Cymru

Effaith: Sylwer – mae'n bosib nad yw pob pennawd yn berthnasol i'r pwnc	**Edrych ar y tymor hir:** Mae'r papur hwn yn canolbwyntio ar y flwyddyn ariannol flaenorol a'r flwyddyn bresennol; hefyd, mae rheoli cyllid yn gadarn yn elfen

Papur Bwrdd

	bwysig o gynllunio ar gyfer y tymor hir. **Gweithredu mewn ffordd integredig:** **Cynnwys amrywiaeth o'r boblogaeth:** **Gweithio mewn ffordd gydweithredol:** **Atal materion rhag digwydd:** Mae'r papur hwn yn tynnu sylw at y camau sy'n cael eu gweithredu er mwyn lliniaru pwysau ariannol yn y dyfodol.

Mater

1. Rydym yn ysgrifennu ein hadroddiad a chyfrifon blynyddol ar gyfer 2017–18 ac ni fyddwn yn gwybod y sefyllfa derfynol nes iddynt gael eu cwblhau a'u harchwilio. Disgwylir i'r archwiliad ddod i ben erbyn diwedd Mehefin 2018.

2. Mae'r adroddiad yn amlinellu'r canlyniadau ar 24 Ebrill 2018. Maent yn agored i newid, felly, ond ni fydd hyn yn sylweddol.

3. Yn ystod cyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth 2018, gwnaethom gytuno i gynnal dadansoddiad manwl o'r amrywiaethau yn y gyllideb yn 2017–18 ac y byddem yn adrodd ar y canlyniadau a'r gwersi a ddysgwyd i'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ym mis Mehefin.

4. Felly, gofynnir i'r Bwrdd graffu ar a rhoi sylwadau ynglŷn â'r perfformiad ariannol ar gyfer 2017–18, yn amodol ar yr adolygiad manylach hwnnw.

5. Bydd unrhyw newidiadau sylweddol o ran y sefyllfa ariannol yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd ym mis Gorffennaf a byddwn hefyd yn rhoi'r newyddion diweddaraf i'r Bwrdd o ran canlyniad yr adolygiad a gynhaliwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg.

Crynodeb

6. Cyfanswm yr incwm oedd £211 miliwn a chyfanswm y gwariant oedd £176.3 miliwn. Felly, mae gennym gyfanswm arian o £34.7 miliwn, a fydd yn cael ei ddwyn ymlaen i 2018–19. Rydym wedi cael cymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru i gynyddu'r swm a ddygir ymlaen gennym i 22% er mwyn caniatáu hyn.

Cyfoeth Naturiol Cymru
Natural Resources Wales

Papur Bwrdd

7. Gallwn ddwyn y lefel hon o arian ymlaen oherwydd:

   - Mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi arian ychwanegol i ni ym mis Mawrth i'w ddwyn ymlaen
   - Rydym wedi derbyn arian arall gan Lywodraeth Cymru yn 2017–18 ar yr amod na fydd yn cael ei wario hyd 2018–19
   - Prosiectau eraill lle rydym wedi derbyn arian penodol (gan Lywodraeth Cymru neu ffynonellau eraill) y mae ein proffil gwariant wedi'u hestyn i'r flwyddyn ariannol nesaf (mae rhai o'r rhain yn eitemau sylweddol o waith lle nad oes unrhyw opsiwn i'w cyfnewid am eitemau eraill)
   - Meysydd eraill o wariant lle nad ydym wedi gwario'r gyllideb am amrywiaeth o resymau
   - Mae gennym fwy o incwm masnachol nag yr oeddem wedi cyllido ar ei gyfer, yn arbennig o ran incwm pren

8. Mae Atodiad 1 ac adran asesu'r adroddiad hwn yn rhoi esboniadau pellach ar gyfer y gwahaniaethau hyn.

9. Mae manylion cymeradwyaethau ariannol gan Lywodraeth Cymru wedi'u cynnwys hefyd, yn ogystal â chais i gymeradwyo contract gwerth dros £5 miliwn. Awdurdod dirprwyedig newydd yw hwn a briodolwyd i'r Bwrdd o ganlyniad i roi camau gweithredu ar waith a gododd o adolygiad y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus.

10. Mae Atodiad 2 yn cynnwys y gyllideb agoriadol derfynol ar gyfer 2018–19 yn dilyn cadarnhau arian ychwanegol gan Lywodraeth Cymru, a ddirprwywyd gan y Bwrdd i'w chymeradwyo i'r prif weithredwr. Mae llythyrau dirprwyo a chyllidebau wedi cael eu rhoi i gyfarwyddwyr a rheolwyr cyllideb.

Asesiad

<u>Perfformiad ariannol</u>

11. Mae perfformiad ariannol yn yr adroddiad hwn wedi'i fesur yn erbyn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Tîm Gweithredol a'r Bwrdd ym mis Ionawr 2018. Gwnaethom roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Tîm Gweithredol a'r Bwrdd ym mis Mawrth o ran y rhagolwg diweddaraf i ddiwedd y flwyddyn.

12. Cyfanswm yr incwm oedd £211 miliwn, a oedd £18.6 miliwn yn fwy na'n cyllideb ddiwygiedig. Mae hyn yn bennaf o ganlyniad i grant cymorth a dderbyniwyd ar gyfer 2018–19 (£13.4 miliwn) ac ar gyfer 2017–18 (£1.9 miliwn) a chynnydd mewn incwm masnachol (£3.3 miliwn), yn bennaf oherwydd gwerthiannau pren o ganlyniad i amodau marchnad ffafriol (£2.6 miliwn).

Papur Bwrdd

13. Roedd y gwariant £5 miliwn yn is na'r gyllideb. Gwnaethom fanteisio ar y cyfle i dalu Cronfa Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol swm o £5.7 miliwn. Bydd hwn yn cael ei ddidynnu gan daliadau yn 2018–19 (£3.7 miliwn) a 2019–20 (£2.0 miliwn). Bydd cyllidebau ar gyfer y blynyddoedd hynny'n cael eu diwygio'n unol â hynny.

14. Gellir gweld rhagor o fanylion o ran perfformiad diwedd y flwyddyn yn Atodiad 1.

15. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r newidiadau mewn incwm a gwariant ers y sefyllfa a gymeradwywyd gan y Bwrdd ym mis Ionawr.

Year End Position - 2017-18	Income £m	Expenditure £m	Balance £m
Revised Budget at January 2018	**192.4**	**181.4**	**11.0**
Additional Grant in Aid from Welsh Government	15.3		15.3
Additional Income	3.3		3.3
Directorate underspend at year end		-7.0	7.0
Changes in project delivery plans		-3.8	3.8
Payment to Pension Fund		5.7	-5.7
Year End Position	**211.0**	**176.3**	**34.7**

Arian a ddygwyd ymlaen ar gyfer 2018–19

16. Byddwn yn cario £34.7 miliwn ymlaen o 2017–18 i 2018–19, ac mae hyn yn cael ei gategoreiddio fel a ganlyn:

- **Cyffredinol -** £12.1 miliwn, sef yr amrywiaeth net mewn incwm a gwariant sydd ar gael ar gyfer ail-flaenoriaethu. Mae ychydig o hyn eisoes wedi cael ei ddyrannu o fewn cyllideb agoriadol 2017-18. Yn ogystal â hyn, ni fydd yn rhaid i ni dalu £3.7 miliwn ar gyfer cyfraniadau pensiwn yn 2018-19, a thalwyd hyn yn 2017-18. Felly, mewn gwirionedd, bydd hynny yn ogystal â'r £12.1 miliwn a fydd ar gael ar gyfer ail-flaenoriaethu.

- **Penodol – cymorth grant ychwanegol –** £13.4 miliwn, sef lle rydym yn dwyn cymorth grant ychwanegol ymlaen a roddwyd gan Lywodraeth Cymru i'w wario

yn 2018–19. Mae hyn wedi cael ei ymgorffori i'r gyllideb agoriadol ac mae'r dadansoddiad wedi'i gynnwys yn Atodiad 2.

- **Penodol – arall** – £9.2 miliwn – sef lle rydym yn dwyn arian ymlaen ar gyfer eitemau penodol lle y mae proffil cynlluniau gwariant wedi symud i 2018–19. Mae hyn yn ymwneud yn bennaf â phrosiectau penodol a ariennir gan Lywodraeth Cymru megis adfer cloddfeydd metel, ymwreiddio’r gwaith o reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, sefydlogi coed Pont Evans, cydymffurfiaeth cronfeydd dŵr, a Llwybr Arfordir Cymru.

Cymeradwyaethau ariannol Llywodraeth Cymru

17. Mae'r tabl isod yn dangos y cymeradwyaethau a gyfeiriwyd at Lywodraeth Cymru ers y cyfarfod Bwrdd diwethaf.

Eitem	**Gwerth**	**Disgrifiad**	**Cymeradwyaeth**
Rhaglen Gyfalaf Cydymffurfiaeth Cronfeydd Dŵr	-	Dechrau rhaglen 2018–19 trwy ddefnyddio arian 2017–18 cyn i raglen 2018–19 gael ei chymeradwyo. Diben y rhaglen hon yw cwrdd â therfynau amser y Mesurau er mwyn Diogelwch. Bydd rhaglen waith 2018–19 yn dilyn ein llwybr llywodraethu safonol, y creffir arno gan ein bwrdd sicrwydd prosiect cyn mynd i'r prif weithredwr a'r Bwrdd.	Cymeradwyaeth Llywodraeth Cymru wedi'i sicrhau ar 16 Ebrill 2018
Codi tâl ar gyfradd fasnachol	-	Gofynnwyd am gyngor ar allu Cyfoeth Naturiol Cymru i godi cyfradd fasnachol – lle nad yw'n glir yn nogfen Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru.	Yn aros am gymeradwyaeth
Trefniadau pontio ar gyfer contractau tymor hir	-	Gofynnwyd am gymeradwyaeth o ran y trefniadau pontio mewn perthynas â'u natur wreiddiol, gynhennus a sgil-effeithiol.	Yn aros am gymeradwyaeth

Papur Bwrdd

Cymeradwyaeth y Bwrdd

18. Mae cam gweithredu penodol yn codi o adroddiad ar gontractau hirdymor y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus lle rydym wedi dweud y bydd contractau gwariant sylweddol (>£5 miliwn) yn cael eu cyfeirio at y Bwrdd. O ganlyniad i hyn, rydym yn gofyn i'r Bwrdd roi cymeradwyaeth i ni fynd ymlaen â'r ymarfer caffaeliad hwn.

Mae'r contract yn ymwneud â chyflenwi planhigion dros gyfnod o naw mlynedd gyda gwerth amcangyfrifiedig o £9 miliwn. Bydd y contract hwn yn cael ei ariannu gan gyllideb Gweithrediadau'r Gogledd a'r Canolbarth a bydd yn cael ei dendro'n agored ac yn gystadleuol yn unol â Rheoliadau Contractau Cyhoeddus.

Rydym yn fodlon fod hyn yn cydymffurfio â rheolau cymorth gwladwriaethol a'r rheoliadau caffaeliad. Nid ystyrir bod y contract hwn yn un a ellid fod yn wreiddiol, yn gynhennus, nac yn sgil-effeithiol.

Yn unol â'n polisïau Contractio ein Harian, mae'r contract hwn eisoes wedi cael ei gymeradwyo gan y staff.

Gan mai hwn yw'r contract cyntaf rydym yn ei gyfeirio at y Bwrdd i'w gymeradwyo, gofynnwn i'r Bwrdd ystyried a yw'r testun a nodir uchod yn ddigon manwl i chi ddod i benderfyniad yn ei gylch.

Argymhellion

19. Gofynnir i'r Bwrdd:

Craffu:

- Perfformiad ariannol ar gyfer 2017–18

Cymeradwyo:

- Contract caffael (gwerth dros £5 miliwn)

Sylwer:

- Anfonwyd eitemau at Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo ers y cyfarfod Bwrdd diwethaf

- Newidiadau i gyllideb agoriadol 2018–19 ar ôl cadarnhau arian ychwanegol gan Lywodraeth Cymru

Risgiau allweddol

Papur Bwrdd

20. Fel yr esboniwyd uchod, rydym dal yn mynd drwy'r broses o derfynu ein sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ac mae'n destun archwiliad allanol. Nid ydym yn disgwyl y bydd unrhyw newidiadau arwyddocaol eraill i'r sefyllfa a amlinellir yn y papur. Os bydd unrhyw newid yn codi, bydd hyn yn effeithio ar y sefyllfa o ran dwyn arian ymlaen.

21. Mae'r ffordd rydym yn cyfathrebu'r sefyllfa hon i staff a rhanddeiliaid yn sensitif iawn o ystyried yr heriau ariannol rydym yn eu hwynebu gyda'n cyllid sylfaenol yn cael ei leihau ynghyd â'r hyn sy'n llywio ein Cynllun Sefydliadol ar gyfer 2019–20.

Goblygiadau ariannol

22. Mae'r papur yn ymwneud â sefyllfa ariannol a pherfformiad Cyfoeth Naturiol Cymru. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol ychwanegol yn codi ar wahân i'r amser a dreuliwyd wrth greu'r ddogfen hon.

Asesiad o’r effaith ar gydraddoldeb

23. Nid oes angen cynnal un.

Atodiadau

Atodiad 1 Adroddiad Perfformiad Diwedd y Flwyddyn

Atodiad 2 Cyllideb Agoriadol 2018–19